

Eurocommissaris voor Klimaatactie,
dhr. W. Hoekstra
Wetstraat 200
1049 Brussels, België

Datum : 11 juni 2024
Onderwerp : verzoek gesprek over problematiek
rond PFAS – steun voor restrictie
Ons kenmerk : 96371/JA
: 123184/CB
Voor informatie : Jos van den Akker
vandenakker@vewin-uvw.be
CC : Esther de Lange, Myriam Jans

Geachte Eurocommissaris, geachte heer Hoekstra,

Graag vragen wij uw aandacht voor de toenemende problematiek rondom Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS) stoffen voor de Nederlandse waterschappen en drinkwaterbedrijven. Deze forever chemicals zijn niet of nauwelijks afbreekbaar, de stoffen hopen zich op in het milieu en in planten, mensen of dieren, en zijn toxisch.

PFAS stoffen worden inmiddels in heel Nederland aangetroffen; in de grond, oppervlaktewater en grondwater, en dus niet alleen op plekken waar de stoffen zijn geloosd. Het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) bevestigde in 2023 dat Nederlanders meer PFAS binnenkrijgen dan de gezondheidkundige grenswaarde van de European Food Safety Authority (EFSA), via onder andere voedsel, drinkwater, consumentenproducten en lucht. De drinkwaterbedrijven en waterschappen komen dagelijks met de PFAS problematiek in aanraking; bij de drinkwaterproductie en waterzuivering, het werk aan het behalen van de EU Kaderrichtlijn Water (KRW) doelstellingen en de inspanningen voor het bereiken van een circulaire waterketen.

De alomtegenwoordigheid van PFAS stoffen in het milieu is mondiaal een punt van zorg geworden voor burgers en overheden. Er kan een kloof ontstaan tussen de geldende milieu- en productnormen en de verwachtingen die het publiek heeft van de aanpak van vervuiling, zeker als maatregelen aan de bron uitblijven. Recent is in Nederland zelfs een rechtszaak tegen de Nederlandse staat aangespannen, omdat er onvoldoende maatregelen genomen zouden worden om mens en milieu te behoeden voor de ernstige gevolgen van blootstelling aan PFAS. De Europese watersector heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk opgeroepen tot een algemeen verbod op PFAS stoffen om verdere vervuiling van het watermilieu en drinkwaterbronnen een halt toe te roepen.

Nederland heeft al moeilijkheden om te voldoen aan de KRW doelen en is deels afhankelijk van bovenstroomse buurlanden in de vier stroomgebieden Maas, Rijn, Eems en Schelde. Dit maakt ook de PFAS problematiek grensoverschrijdend. Een Europese oplossing is daarom noodzakelijk. De uitdagingen die PFAS met zich meebrengt volgen elkaar in rap tempo op. De Europese drinkwaterrichtlijn (DWD) van 2020 heeft nieuwe normen voor PFAS in drinkwater geïntroduceerd, maar deze lijken nu al achterhaald. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is

inmiddels gevraagd om tegen 2026 te adviseren over gepaste normen voor PFAS20 in de DWD, maar de discussie over welk niveau veilig is, blijft bestaan.

De meest effectieve manier om PFAS-problemen aan te pakken is om de bron van de vervuiling aan te pakken; wat er niet in komt, hoeft er ook niet uit. Daarom ondersteunen wij het restrictievoorstel dat Nederland samen met andere lidstaten heeft ingediend en dat door ECHA wordt behandeld op dit moment. De EU streeft naar een ambitie van nulvervuiling via de Green Deal met een sterk bronbeleid, waarbij het uitfaseren van PFAS stoffen een integraal onderdeel is gemaakt van de Chemical Strategy. Het is al erkend dat de huidige stof-per-stof aanpak van de REACH-regelgeving om de productie en het gebruik van PFAS te beperken of te verbieden te tijdrovend is en vaak de industrie volgt in plaats van deze voor te zijn. Terwijl een aantal PFAS-stoffen inmiddels verboden is, duurt de implementatie daarvan nog jaren, en loopt in de tussentijd de vervuiling door nieuwere varianten gewoon door. Het is van het allergrootste belang dat de restrictie snel en volledig wordt toegepast met zo min mogelijk uitzonderingen en zo snel mogelijke inwerkingtreding om de vervuiling te stoppen en toe te bewegen naar de beloofde *toxic-free environment*.

Wij verzoeken u middels deze brief om met ons op korte termijn het gesprek aan te gaan over de urgentie van de PFAS-problematiek voor de Nederlandse samenleving. De discussie omtrent PFAS wordt steeds politieker. Daarbij zoeken wij naar steun en begrip voor de Nederlandse watersector en vragen we u om actieve en onvoorwaardelijke steun voor de REACH-restrictie van PFAS stoffen.

Hoogachtend,

Pieter Litjens
Voorzitter Vewin

Rogier van der Sande
Voorzitter Unie van Waterschappen

